

TOTALITARNE SKUPNOSTI IN MLADI

Lastnosti Totalitarnih gibanj:1) Totalitarna ideologija (manjšina),2) Nadzor države nad civilno družbo (mediji, sindikati, ni avtonomnih gibanj),3) Kult vodje (posebne ideologije; Tito),4) Kult mladosti

Fašizem

- ideologija temelji na rasizmu
- poudarja biološko stratifikacijo. Je gibanje mladih. Ali naj položaje zasedajo biološko mladi ali mladi po duhu? Prevladujejo mladi po duhu. Starost = konzervativna, slaba.
- mladost je le simbol fašizma (lepota, odločnost, kult kolektivnega športa - akcija, hitrost). Fašizem ni oblast ali ideologija mladine, deluje le v njenem imenu (oblast biološko, ampak ideološko mladi), mladi so le ciljna skupina podpore
- oblast nadzoruje mladino (če ne so destruktivni), potrebna je vzgoja (vojaška disciplina) & ubogljivost → nato lahko pridejo na oblast.
- nadzor se udejanja z:
Nadzorom medijev (revije za moške - vojska, politika/ ženske -žena, mati), Podpornimi političnimi organizacijami, Ekspanzionizmom, Kultom vodje(središče)

Nacizem

- zgled italijanski fašizem
- Ideologija:1.Temelj = rasizem, nov arijski človek, (ekspanzija višje rase)2. kult mladosti (mladost kot stanje duha)- patriarhalnost: moški vojaki, ženske žene, matere, nagrade za več otrok (tudi če so bili izven zakonski)
- na začetku je bilo članstvo prostovoljno, kasneje obvezno
- najprej napredujejo vsi razredi, kasneje le srednji & višji razred.Skupno Fašizmu & Nacizmu – militarističen koncept mladine: mladinska ideologija kot avantgarda, niso avtonomni, ampak so pod nadzorom odraslih.

Komunizem (Slovenija)

- ideologija drugačna od fašizma & nacizma → na oblast je proletariat (Marx), 60% mladih je bilo v komunistični partiji, mnogi so se povzpeli na pomembne položaje, vendar pa je bilo samostojno politično nastopanje mladih zatirano, saj bi to v javno življenje prineslo element drugačnosti in pluralizma
- biološki dejavniki (spol, starost, rasa) niso bili pomembni, mladina je bila idejni zaveznik
- Slovenija po 2. svetovni vojni je bila družba z visoko stopnjo industrializacije, kjer je bil pospešen odtok mladih v delovno sfero
- mladina ni avtonomna, ampak je nadzorovana & vzgajana s strani komunistične partije → kar je izvajala preko: - šole (krožki, brigadirstvo, delavne akcije)
- podpornih organizacij (pionirji, mladinci) članstvo v teh pa je obvezno
- cilj komunistične partije je bil ustvariti novega človeka: kolektivist, predan delu, socializiran, ženske so politično enakopravne, pomemben je nadzor medijev, militarizem
- Zgodovinski razvoj v Sloveniji je poln diskontinuitet. Največjo med njimi predstavlja 2. svetovna vojna, ko je nova oblast skušala prekiniti stik z zahodno civilizacijo, med drugim tudi s podrejanjem mladinskih gibanj državi. Temeljna ločnica pri preučevanju le-teh se zdi konec 2. svetovne vojne in začetek izgradnje novega sveta, kulture in človeka. Čeprav se je ta poskus izjalovil, so bile reakcije na mladinska gibanja še vedno odklonilne, včasih celo sovražne, da bi nastali pogoji za celovit in trajen razvoj prepoznavnih avtonomnih mladinskih praks. V obdobjih za katere sta bolj značilna integracija hotenja in erozija sredstev nadzora, ki

jih ima država na voljo, kar v našem primeru velja za 60. in še v večji meri za 80., pa se možnosti avtonomnega druženja pomembno povečajo.

Očitno je, da šele dominacija tržno-blagovnih odnosov omogoča razmah avtonomnih mladinskih gibanj, in obratno, da se v socialističnih družbah takšna gibanja pojavljajo le v omejenem obsegu, izjemoma in sistemu navkljub. Mladinska gibanja predpostavljajo obstoj avtonomnega družbenega prostora in samorealizacijo, ki poteka bodisi prek trga kulturnih dobrin ali prek trga političnih interesov (sistema politične demokracije) v primeru subpolitik. V jugoslovanskem prostoru je bilo med družboslovci največ zagovornikov Adornove šole (kritika mladinske kulture kot množične kulture, MK kot standardizirane, kot kulturno suženjstvo; MK je kriva, da izginjajo individualne karakteristike življenja na način množičnega konformizma, izvor tega pa se nahaja v monopolnem kapitalizmu). Adornova kritika o množični kulturi je problematična predvsem zaradi teze, da se lahko resnična ustvarjalnost pojavi le netržnih blagovnih odnosih (bodisi predmodernih z mecenstvom ali postmodernih z zavestnim planiranjem ekspertov). Kritika sodobne industrije pogosto počiva na prepričanju, da blago, ko se enkrat pojavi na trgu ni zgolj navaden objekt, temveč nekaj, kar ima svoje lastno življenje. Tudi v socializmu dobi blago fetišistično naravo in je potem treba izganjati njegov zli duh.